

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

לעילוי נשמת

ר' עוזיהו אליהו בן ר' שלום קמיסר ז"ל

נלב"ע ח כסלו

לתרומות והנצחות:

הורביץ. בנק פאגי (52). סניף 183. חשבון 654248

[לתרומה בפייפל](#)

דף ק"ד

רבי יהודה היה מוריינא דבי נשיאה

רש"י פירש, שרבי יהודה נקרא מוריינא דבי נשיאה, כי היה מורה לבית רבי הוראות, ועל פיו היו עושים כל דבריהם. [ואף בעניין דם הפרדה הנ"ל, הוא זה שהורה להם שדמה טמא].

ומתוך פירוש התוס' משמע, שרבי יהודה נקרא מוריינא דבי נשיאה, כי היה ממונה על בית הנשיא.

שיעור נסכי נדבה

בפרשה שבה מבוארים נסכי הקרבנות, [חצי ההין [=6 לוג] לפר. שלישית ההין [=4 לוג] לאיל. ורביעית ההין [=3 לוג] לכבש], **נאמר**, "כָּל הָאֶזְרַח יַעֲשֶׂה כְּכַה אֶת אֱלֹהֵי לְהַקְרִיב אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַה'", **ללמד שאדם מביא נסכים בנדבה אף בלא קרבן.**

ולכל הפחות יביא שלושה לוגין, כפחות שבנסכים, ומכל מקום אם רוצה להביא יותר משלושה, [כגון ארבעה לוגין כנסכי איל, או ששה לוגין כנסכי פר], **יביא, שנאמר**, "יְהִיָּה" [וי"מ "חָצִי הַהֵין יְהִיָּה לְפָרִי". ווי"מ "כָּכֶם כָּגֵר יְהִיָּה"], **להביא נסכים מרובים.**

אבל לא יפחות משיעור נסכי הקרבנות המפורשים בתורה, שנאמר "כְּכַה" למעט שיעורים אחרים.

ולפיכך, לא יביא אדם נסכים בשיעור לוג אחד, או שני לוגין, או חמישה לוגין, כי לא מצינו שיעור כזה בנסכי הקרבנות המפורשים בתורה.

אבל מביא אדם נסכים, בשיעור שלושה לוגין [כנסכי כבש], ובשיעור ארבעה לוגין [כנסכי איל], ובשיעור ששה לוגין [כנסכי פר].

וכמו כן מביא אדם נסכים בשיעור מרובה יותר, כי כל שיעור שיביא יותר מששה לוגין, מתחלק לשיעורים המפורשים בנסכי הקרבנות, [כגון שבעה הם נסכי כבש עם נסכי איל. ושמונה הם נסכי שני אילים. ותשעה הם נסכי פר וכבש. וכן לעולם].

ואם הביא נסכים בשיעור חמישה לוגין, מסקנת הגמרא, שאף שאי אפשר לנסך את כל השיעור יחד, כי אין בקרבנות נסכים בשיעור הזה, מכל מקום, ינסך ארבעה לוגין מתוך החמישה, [שזה שיעור נסכי איל], והלוג המיותר יצטרף עם מותר של נסכים אחרים, ויקרב לנדבה.

אחד עשר לוג

לעיל נתבאר, שמסקנת הסוגיה, שכל שיביא יותר משיעור שלושה לוגין, מתקבל, אלא שאם אין השיעור מכוון כנסכי קרבן, [כגון שהביא חמשה לוגין], ינסך כשיעור המכוון [ארבעה לוגין], והמותר [לוג אחד], יצטרף עם מותרות אחרים.

אמנם כן מסקנת הסוגיה, אולם מתחילה הסתפקו בזה, שמא כשאין השיעור מכוון בדיוק כנסכי קרבן, אינו מתקבל כלל. [ומתוך דברי התוס' נראה, שלדעת אביי לא נפשט הספק].

ולפי זה הסתפק אביי מה הדין כשהביא אחד עשר לוגין, האם כוונתו לשני אילים וכבש אחד, והרי השיעור מכוון לנסכי קרבנות, וקרב. או שאין אדם מביא נסכים ששיעורם צירוף של שני קרבנות ממין אחד, עם קרבן אחד ממין אחר, ובוודאי לא היתה כוונתו אלא להביא שנים עשר לוגין, כשיעור נסכים של שני פרים, [או שלושה אילים או ארבעה כבשים], ועד שיביא שנים עשר לוג לא יקריב.

נדבת שמן

לדעת רבי טרפון – כשם שאדם מביא נסכי יין לנדבה בפני עצמם, בלא קרבן ובלא מנחה, כך **אדם מביא שמן לנדבה בפני עצמו**, בלא קרבן ובלא סולת של מנחה, [וקומצו ומקטיר את הקומץ והשיריים נאכלים לכהנים].

ולדעת רבי עקיבא – אין אדם מביא שמן בפני עצמו לנדבה, ואין ללמוד דין שמן מדין יין, שכן היין קרב לעולם בפני עצמו, אף כשהוא בא עם הקרבן, ואם כן יבוא נדבה ויקרב בפני עצמו, אבל השמן הבא עם המנחה, אינו קרב לבדו, אלא בלול בסולת, ומאחר שלא מצינו שקרב שמן בפני עצמו לחובה, לא יקרב שמן בפני עצמו גם לנדבה.

נדבת מנחת נסכים

מתוך שנחלקו החכמים הללו אם ניתן להביא שמן של מנחת נסכים בפני עצמו בלא קרבן ובלא סולת, יש ללמוד, שרק בזה נחלקו, אבל כשהשמן מעורב בסולת, והוא כמנחת נסכים, **לדברי הכל מקריבים אותו נדבה**. [וקרב כולו כמנחת נסכים ולא כמנחת סולת שהיא נקמצת].

ומכל מקום, רק **כשהנודר מפרש שמביא מנחת נסכים**, היא קרבה כמנחת נסכים, אבל כשמביאה סתם, דינה כמנחת נדבה, שנקמצת ושייריה לכהנים.

אלו קרבנות באים בשותפות

רוב הקרבנות באים בשותפות, [כלומר על ידי כמה אנשים יחד], **שנאמר**, "..." **אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיב קֶרְבָּנוּ לְכָל נִדְרֵיהֶם וּלְכָל נְדָבוֹתָם אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לַה' לְעֹלָה**", בלשון רבים, ללמד, שיש נדרים ונדבות של שותפים, ובכלל זה נדרים ונדבות של בהמה ועוף.

אבל מנחה אינה באה בשותפות, שנאמר בה, "וְנִפְשׁוּ כִּי תִקְרִיב קֶרְבָּן מִנְחָה לַה'", ללמד, שאינה באה אלא לנפש אחת, ולא לכמה נפשות יחד.

-

אמר רבי יצחק: **מפני מה נשתנית מנחה, שנאמר בה "וְנִפְשׁוּ"**, **אמר הקדוש ברוך הוא, מי דרכו להביא מנחה, עני, מעלה אני עליו כאילו הקריב נפשו לפני.**

ואמר רבי יצחק: **מה נשתנית מנחה, שנאמר בה חמשה מיני טיגון הללו** [(א) סולת. (ב) מחבת. (ג) מרחשת. (ד) חלות מאפה תנור. (ה) ריקיקין מאפה תנור], **משל למלך בשר ודם שעשה לו אוהבו סעודה, ויודע בו שהוא עני, אמר לו, עשה לי מן חמשה מיני טיגון, כדי שאהנה ממך.**

סליק פרק המנחות והנסכים

פרק שלושה עשר הרי עלי עשרון

האומר, **"הרי עלי עשרון סולת"** של מנחה מסוימת – **יביא עשרון אחד.**

האומר, **"הרי עלי עשרונות סולת"** של מנחה מסוימת – **יביא שני עשרונות**, כי מיעוט עשרונות הוא שנים.

פרשתי ואיני יודע מה פירשתי

מי שיודע שפירש בנדרו את מניין העשרונות שיביא, ואינו זוכר כמה אמר, **יש להסתפק בכל השיעורים שבין עשרון אחד לששים עשרונים**, שמא הוא השיעור שפירש, שכן המנחה באה בכלי אחד בכל השיעורים הללו, [אבל בפחות מעשרון אחד, וביותר מששים עשרונים אין להסתפק, כי אין מנחה פחותה מעשרון אחד, ולא יתירה על ששים עשרונות].

< **אם כשנדר, נתכוון להביא הכל בכלי אחד:**

לדעת תנא קמא של משנתנו – [קביעות כלי לאו מילתא, כלומר] אף מי שנדר להביא שיעור מועט של עשרונים, רשאי להביא עימהם עשרונים נוספים באותו הכלי, **ואם כן, תקנתו של זה שאינו יודע כמה נדר, שיביא ששים עשרונות בכלי אחד, ויאמר, שכפי השיעור שנדר יצא ידי נדרו, והשאר יהא לנדבה.**

ולדעת רבי – [קביעות כלי מילתא היא, כלומר], אין אדם מביא בכלי אחד מנחה, אלא כפי השיעור שפירש להביא, ומאחר שיש להסתפק בכל אחד מהשיעורים שבין עשרון אחד לששים עשרונים, **ואינו יוצא ידי חובה אלא כשיביא בכלי אחד בדיוק כשיעור שפירש, עליו להביא ששים מנחות בששים כלים, שבכל אחד יש שיעור אחר מאחד ועד ששים**, ורק על ידי הקרבת כולם יצא ידי חובתו.

< **אולם אם כשנדר נתכוון להביא כל עשרון בכלי בפני עצמו:**

בזה לדברי הכל – די שיביא ששים מנחות של עשרון אחד, בששים כלים, ויאמר, שכפי מניין המנחות שפירש, יהיו לנדרו, וכל השאר יהיו לנדבה.

המתנדב מנחה "סתם"

ואם כן, מספר האפשרויות להבאת מנחות נדבה הם 14, [11 של מאפה תנור ועוד 3 סולת מחבת ומרחשת], או 16 [13 של מאפה תנור ועוד 3].

- לדברי רבי ירמיה, דעת רבי שמעון, שמי שנדר מנחה מסוימת, ואינו זוכר איזו מנחה נדר, לא יצא ידי חובתו, עד שיביא 14 או 16 מנחות, שהם כל האפשרויות שיש להסתפק בהם.

- אולם לדברי אב"י, מודה רבי שמעון, שאף שיש אפשרויות מרובות להבאת מנחת מאפה תנור, זה שיודע שנתחייב מנחה מסוימת, ואינו יודע מה נתחייב, דיו בהבאת חמש מנחות כדברי חכמים, שכן בהבאת שלושת המנחות, סולת, מחבת, ומרחשת, יצא ידי ספקן כנ"ל, ובהבאת מנחת מאפה תנור של חלות ומנחת מאפה תנור של רקיקין, יוכל לצאת ידי כל הספיקות של מנחת מאפה תנור, כי יביא את כל החלות והרקיקין יחד בשני כלים נפרדים, ויאמר, מתוך התערובת הזו יהיו מספר החלות ומספר הרקיקין שפירשתי בנדרי לשם הנדר, והשאר יהיו נדבה, [ויכול לעשות זאת, אף שכל החלות לעצמן, וכל הרקיקין לעצמן, ואם מנחתו מעורבת חלות ורקיקין, אינם יחד, כי לדעת רבי שמעון, רשאי אדם להביא שתי מנחות, ולומר חציה של זו וחציה של זו לחובתי, והשאר נדבה, וכן בקמיצת החלות לעצמן והרקיקין לעצמן יצא כי לדעת רבי שמעון המביא חלות ורקיקין וקמץ ממין אחד בלבד יצא, וכל זה כדעת האומרים שאין נותנים ברקיקין את כל השמן, אלא מעט במשיחה], ונמצא שממה נפשך יש כאן שתי מנחות בהכשר, אחת לנדרו ואחת לנדבה, [ומניין הרקיקין שבזו, הוא כמניין החלות שבזו, וכן להיפך], שבסך הכל יש בשתיהן 10 [או 12] חלות, ו-10 [או 12] רקיקין.

דף ק"ו

ביאור מחלוקת חכמים ורבי בעניין המסופק

כמה עשרונים נדר

כבר נתבאר בדף ק"ד, שנחלקו חכמים ורבי בדין מי שנדר להביא כמה עשרונים של מנחה בכלי אחד, ואינו זוכר כמה אמר.

שלדעת חכמים, מביא ששים עשרונים בכלי אחד, ומתנה שיקרבו מתוכם לחובתו כמה שפירש.

ולדעת רבי, מביא ששים כלים, שבכל אחד מניין אחר של עשרונים, מאחד ועד ששים, [סה"כ 1830 עשרונים], ומתנה על כל כלי, אם כן נדרתי זו לחובתי, ואם לאו זו לנדבה.

[ואם פירש מנחה מסוימת, ואינו זוכר איזו פירש, לדעת חכמים יביא חמש מנחות של ששים עשרונים, שבסה"כ יש בהם 300 עשרונים. ולדעת רבי, יביא מכל אחת מחמש המנחות ששים כלים שבכל אחד מניין אחר מאחד ועד ששים, שבסה"כ יש בהם 9150 עשרונים].

ונאמרו כאן בסוגיה כמה ביאורים למחלוקת הזו.

א. [לדברי רב חסדא], נחלקו האם מותר להכניס חולין לעזרה.

הכל מודים, שאסור לערב מנחת חובה במנחת נדבה, ולכן המסופק כמה נדר, אינו יכול להביא ששים עשרונים בכלי אחד, ולומר, כפי שנדרתי יהיה לחובתי, והשאר נדבה, שכן בכך הוא מערב חובה בנדבה, ולפיכך יש לו לעשות באופן אחר.

לדעת חכמים – יביא ששים עשרונים בכלי אחד, ויאמר, כפי שנדרתי יהיה לחובתי, והשאר ישאר חולין, ובכך יוצא ידי נדרו, ואינו מערב חובה בנדבה.

אבל לדעת רבי – אסור להכניס חולין לעזרה, ולפיכך, אי אפשר לעשות כן, אלא להביא ששים כלים, שבכל אחד שיעור אחד של עשרונים מאחד ועד ששים, ולהתנות על כל אחד, אם כך נדרתי זו חובתי, ואם לא, זו נדבה, וכך אינו מערב חובה בנדבה, ולא מכניס חולין לעזרה, ויוצא ידי נדרו.

ב. [לדברי רבא], נחלקו האם מותר לערב חובה בנדבה.

הכל מודים, שאסור להכניס חולין לעזרה, ולכן המסופק כמה נדר, אינו יכול להביא ששים עשרונים בכלי אחד, ולומר, כפי שנדרתי יהיה לחובתי, והשאר חולין, שכן בכך הוא מכניס חולין לעזרה, ולפיכך יש לו לעשות באופן אחר.

לדעת חכמים – יביא ששים עשרונים בכלי אחד, ויאמר, כפי שנדרתי יהיה לחובתי, והשאר יהיה לנדבה, ובכך יוצא ידי נדרו, ואינו מביא חולין לעזרה. [ומאחר שמעורבות כאן מנחת חובה ומנחת נדבה, יקמוץ שתי פעמים. וכדי שיהיו הקמיצות בהכשר, יתכוון, שכל מה שיקמוץ בפעם הראשונה יהא מהחובה, וכל מה שיקמוץ בפעם השנייה יהא מהנדבה. אלא מאחר, שאם באמת פירש בנדרו ששים עשרונים, נמצא שבאמת אין כאן אלא מנחת חובה, והקומוץ השני

אינו אלא שיירי מנחת חובה, ואם כן, אי אפשר להקטירו תחילה, כי אם יקטירו תחילה, נמצא שחסרו שיירי מנחת חובה, בין קמיצה להקטרה, ומנחה שחסרו שייריה בין קמיצה להקטרה אין מקטירים את קומצה. אבל יקטירו את הקומץ השני לבסוף, אחר הקטרת הקומץ הראשון, ואף על פי שיתכן שאינו קומץ של מנחת נדבה, אלא שיירי מנחת חובה, וכלל בידינו שאין מקטירים שיירי מנחות, יקטירו אותו בתנאי, אם יש כאן מנחת נדבה, זה קומצה ומוקטר לשם קומץ, ואם אין כאן אלא שיירי מנחת חובה, הוא נשרף על המזבח לשם עצים, שלא אסרה תורה להטיר שיירי מנחות אלא לשם ריח ניחות].

אבל לדעת רבי – אסור לערב חובה בנדבה, ולפיכך, אי אפשר לעשות כן, אלא להביא ששים כלים, שבכל אחד שיעור אחד של עשרונים מאחד ועד ששים, ולהתנות על כל אחד, אם כך נדרתי זו חובתי, ואם לא, זו נדבה, וכך אינו מערב חובה בנדבה, ולא מכניס חולין לעזרה, ויוצא ידי נדרו.

ג. [סברת רב אחא בריה דרבא], **נחלקו אם ניתן להקטיר שיירי מנחות לשם עצים.**

הכל מודים שאסור להכניס חולין לעזרה [ולכן אינו יכול להביא ששים עשרונים בכלי אחד ולומר כפי שנדרתי יהא לחובתי והשאר חולין].

והכל מודים שמותר לערב חובה בנדבה, ולכן,

לדעת חכמים – מביא ששים עשרונים בכלי אחד, ואומר, כפי שנדרתי יהא לחובתי, והשאר נדבה, ונמצא חובה ונדבה מעורבים, וקומץ שתי פעמים, ומקטיר תחילה את קומץ החובה, ולאחר מכן את קומץ הנדבה, ואומר אם יש נדבה, הרי קומץ, ואם לאו הרי עצים.

ולדעת רבי – אינו יכול לעשות כן, כי אסור להקטיר שיירי מנחות, אף לא לשם עצים, ומאחר שיש להסתפק, שמא פירש בנדרו ששים עשרונים, ואין כאן נדבה כלל, לא יוכל להקטיר את שני הקומצים, ואין לו תקנה אלא בהבאת ששים כלים, שבכל אחד מניין אחר מאחד עד ששים כנ"ל.

< **אולם דחו זאת, כי לחשש הזה יש תקנה, והיא, שיביא שני כלים, באחד ששים עשרונים, ובכלי נוסף עשרון אחד, ויקרבו זה לזה ויאמר, כפי שנדרתי יהא חובה, והשאר עם העשרון הנוסף נדבה, ויקמץ משניהם, ובזה בוודאי יש כאן גם חובה וגם נדבה.**

ד. [לדברי רבא], **נחלקו אם מנחה גדולה טעונה לוגין כמספר העשרונים.**

הכל מודים שמותר לערב חובה בנדבה וניתן להקטיר שיירי מנחות לשם עצים. ולכן,

לדעת חכמים – מביא ששים עשרונים בכלי אחד, [ועימהם ששים לוג שמן כדעת האומרים שלכל עשרון יש לוג], ואומר, כפי שנדרתי יהא לחובתי, והשאר נדבה, ונמצא חובה ונדבה מעורבים, וקומץ שתי פעמים, ומקטיר תחילה את קומץ החובה, ולאחר מכן את קומץ הנדבה, ואומר אם יש נדבה, הרי קומץ, ואם לאו הרי עצים, הכל כנ"ל.

אבל לדעת רבי – אינו יכול לעשות כן, כי לדעתו כל המנחות, בין מרובות ובין מועטות, טעונות לוג אחד בלבד של שמן, ואם כן, מאחר שאינו יודע כמה עשרונות פירש בנדרו, כשיעשה כנ"ל, עדיין הוא מסופק, אם יש כאן שתי מנחות, אחת חובה ואחת נדבה, ויחד הן טעונות שני לוג שמן, או שנדר ששים עשרונים, ואין כאן אלא מנחה אחת של חובה, ואינה טעונה אלא לוג אחד של שמן, ואין לו תקנה, אלא בהבאת ששים כלים, שבכל אחד מניין אחר מאחד עד ששים כנ"ל.

ה. [לדברי רב אשי], **נחלקו אם הנודר להביא מעט רשאי להביא גדול.**

לדעת חכמים – הנודר להביא מעט רשאי, להביא יותר, ולפיכך יביא ששים עשרונים בכלי אחד, ויאמר, כולם לחובתי, ובין אם פירש כן בנדרו, ובין אם פירש פחות, יצא ידי חובה.

ולדעת רבי – הנודר להביא מעט, מחויב להביא כמו שנדר, לא פחות ולא יותר, ולפיכך, יביא ששים כלים, שבכל אחד מניין אחר של עשרונים, מאחד ועד ששים, וממה נפשך יצא באחד מהם ידי חובת נדרו, כי יש בהם אחד שהוא בדיוק כמו שפירש.

נדבת עצים

נאמר, "וּנְנַפֵּשׁ כִּי תִקְרִיב קֶרְבָּן מִנְחָה", ומאחר שגם עצים קרויים "קרבת", שנאמר "וְהַגֹּרְלוֹת הַפְּלִנּוּ עַל קֶרְבָּן הָעֵצִים", ולמדנו, שאדם מתנדב עצים. ומבואר במשנה, שהאומר, "הרי עלי עצים", לא יפחות משני גזירין [=בקעיות גדולות].

ולדעת רבי, מאחר שעצים קרויים קרבן, עצים, טעונים מלח, שנאמר "עַל כָּל קֶרְבָּן תִּקְרִיב מְלַח".

וטעונים הגשה בקרן דרומית מערבית של מזבח

כמנחה.

וכמו כן טעונים **קמיצה** שמרסקם להיות דקים, ונוטל מהם מלא קמצו.

וכמו כן, כשמקטירם, צריך להביא עימהם **עצים אחרים** להסיקם בהם, כשאר קרבנות שמביאים עימהם עצים להסיקם בהם.

שיעור לבונה

המתנדב לבונה בפני עצמה, לא יפחות מקומץ, וכן הוא שיעור הלבונה הבאה עם המנחה, שנאמר, "וְהָרִים מִמֶּנּוּ בְקִמְצוֹ מְסֻלַּת הַמִּנְחָה וּמִשְׁמֶנֶה וְאֵת כָּל הַלֶּבֶנָה", להקיש את הלבונה לקמיצת המנחה, וללמד, שתהא הלבונה בשיעור הקומץ.

דברים נוספים ששיעורם קומץ

שיעור הקטרת המנחה על המזבח הוא קומץ. וכן הוא השיעור להתחייב כרת על העלאת בחוץ. שני בזיכי לבונה של לחם הפנים טעונים שני קמצים.

האומר "הרי עלי ..."

האומר "הרי עלי למזבח" ולא פירש מה, יביא לבונה, שאין לך דבר שכולו קרב למזבח בלא שיריים אלא לבונה ומנחת נסכים ומאחר שיש מנחות שיש בהם שיריים לכהנים מן הסתם כוונתו לדבר שאין לטעות בו וזה לבונה שבכל האופנים כולה למזבח. אבל אין לומר שכוונתו לעולת בהמה, כי עורה לכהנים. ולא לעולת העוף, כי מסירים ממנה מוראה ונוצה. ולא לנסכים, אינם נאכלים על המזבח אלא יורדים לשיתין.

פירש בדבריו מה יביא למזבח, ואינו זוכר מה פירש, יביא מכל דבר שקרב למזבח.

דף ק"ז

האומר "הרי עלי מטבע זהב", יביא דינר זהב ולא פרוטת זהב, כי דינר הוא הפחות שבמטבעות הנעשים מזהב, שאין רגילים לעשות מזהב פרוטות.

אבל אמר "הרי עלי זהב" יביא חתיכת זהב.

ואם פירש להביא כך וכך זהב, ואינו זוכר כמה פירש, יביא ויביא עד שיהיה ברור אצלו שלא התכוון לכל כך הרבה.

האומר "הרי עלי מטבע כסף", במקום שאין רגילים לעשות מכסף פרוטות, והמטבע הפחות מכסף הוא דינר, יביא דינר כסף, אבל במקום שרגילים לעשות פרוטות כסף, יביא פרוטת כסף.

אמר "הרי עלי כסף" יביא חתיכת כסף.

האומר "הרי עלי נחושת" לא יפחות מנחושת בשווי מעה כסף. כן מבואר במשנה ורבי אליעזר בן יעקב אמר בברייתא שלא יפחות ממזלג קטן של נחושת שראוי הוא לניקוי המנורה. [ויתכן שהכל שיעור אחד].

האומר "הרי עלי ברזל" לא יפחות מאמה על אמה שראוי הוא לעשות ממנו כליא עורב הוא [=מסמרות חדין שתוחבין בראש גג ההיכל לכלות העורבים שלא ישבו עליו].

האומר "הרי עלי יין" לא יפחות משלושה לוגין כפי שנתבאר לעיל בדף ק"ד.

האומר "הרי עלי שמן" – לדעת תנא קמא לא יפחות מלוג אחד, [שכן שיעור שמן הבא עם המנחה]. ולדעת רבי לא יפחות משלושה לוגין, [כשיעור היין הבא לניסוך].

וסיבת מחלוקתם, כי דין זה שמתנדבים שמן, למד מריבוי "קרבן" האמור בעניין מנחת נדבה.

- לדעת חכמים, מאחר שדין נדבת שמן למד ממנחת נדבה, דון מינה ומינה, שאף שיעור השמן של נדבה הוא כשיעור שמן מנחת נדבה.

- ולדעת רבי, אף שדין נדבת שמן למד ממנחת נדבה, אחר שדנתו, אוקי באתרה, מה מצינו בנסכים, ששיעורם לא פחות שלושה לוגין, אף שיעור שמן לנדבה, יהיה לא פחות משלושה לוגין.

ואם פירש, ואינו זוכר כמה פירש, יביא כמניין הלוגין שמביאים הציבור לחובה, ביום שחובתם מרובה ביותר, הוא יום טוב ראשון של חג הסוכות שחל להיות בשבת, [140 לוגין].